

Později se v něm nacházel železářský krám, od poloviny století zde žili soukeníci. V prvních dekádách 17. století se stává vinárenským domem, přičemž jeho obyvateli bývali rychtáři či jiní význační měšťtí hodnostáři (Nather 2007, 517–519; Zlámal, Grégr 2020, 5–7).

Objekt byl již v minulosti zasažen intenzivní stavební činností. Dochované pozůstatky historických kulturních vrstev se tak podařilo identifikovat pouze v západní části objektu, kde zůstaly zakonzervovány v nevelkém prostoru mezi mohutným základovým zdívem z lomového kamene a přibližně rovnoběžně orientovanou subtilnější destrukcí dalšího zdíva. V průběhu 1. poloviny 13. století, v době lokace královského města, zde zřejmě došlo k výraznějšímu zásahu do stávajícího terénu, při němž byly odstraněny starší uložení. Přímou na půdním podloží zde tak spočívalo asi 0,5 m mocné souvrství sídlištního horizontu z průběhu 13. století, datované na základě keramických nálezů, včetně několika kusů okrajů nádob a tzv. lokační keramiky. V průběhu středověku až raného novověku zde terén dále narůstal. Vzhledem k absenci datovatelných archeologických nálezů není bližší datace těchto uložení možná. Zřejmě v pozdním středověku až raném novověku byly tyto uložení porušeny výstavbou výše zmíněných zdí (Zlámal, Grégr 2020, 7–9).

Literatura

Nather, W. 2007: *Kronika olomouckých domů I*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Zlámal, T., Grégr, J. 2020: *Nálezová zpráva z archeologického výzkumu Olomouc, Opletalova 2. Vestavba výtahu, NPU028/19*. Rkp. nálezové zprávy, MTX202000103. [cit. 2020-02-08]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202000103>.

Summary

Olomouc (cadastre Olomouc-město, Olomouc District), Opletalova Street No. 363/2, Plot No. 313. High Middle Ages. Town. Rescue excavation.

In June 2019, a rescue archaeological excavation was carried out in the place of a projected lift shaft. Cultural layers from the 13th century were documented.

Tomáš Zlámal, Jan Grégr

Opava (městská část a k. ú. Malé Hoštice, okr. Opava)

Evidenční část Pusté Jakartice, parc. č. 846.

Rok 1945. Válečné hroby. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum (číslo akce NPÚ Ostrava 61/16) byl vyvolán na základě telefonického oznámení Policie ČR, kdy při liniovém výkopu pro dešťovou kanalizaci v bývalé obci Pusté Jakartice byly odkryty lidské kosterní pozůstatky. Jednalo se o neohlášené výkopové práce.

Archeologický nález byl učiněn v centru zástavby před novou kaplí Panny Marie, ve strojně vyhloubeném výkopu. Dle doprovodného materiálu se jednalo o dva padlé vojáky z 2. světové války. Před válečnými operacemi na jaře roku 1945 stával v těchto místech velký statek se zámečkem, který byl v bojích zničen. Strojní výkop archeologickou situaci značně poškodil, ale pravděpodobně byla částečně poškozena již dříve, při výkopu inženýrských sítí v 90. letech 20. století. V místě nálezu proběhla dokumentace zbytku kosterních ostatků dvou jedinců, spočívajících

v šedé jílovité uloženině, nacházející se pod vrstvou stavební suti. Liniový strojní výkop byl široký 0,4 m a padlí vojáci se nacházeli cca 0,9 m pod stávajícím povrchem. Zbytky koster ležely napříč sondou těsně vedle sebe. Minimálně jeden z vojáků sloužil dle nalezeného doprovodného materiálu u německých branných složek. Na hrudi mezi žebry měl dvě válečná vyznamenání. Jednalo se o odznaky za zranění 3. stupně v černém provedení, první byl z lisovaného zinkového plechu a druhý z železného plechu. Jeden z odznaků se mohl původně nacházet u druhého jedince. U prvního vojáka se dále našla německá polní láhev, jídelní souprava lidově zvaná „ešus“, polní lopatka a další zbytky výstroje a přechotní munice. Druhý jedinec byl zachycen jen z malé části, postrádal doprovodné předměty. V zásypu výkopu se nacházelo větší množství kovových artefaktů souvisejících také s výstrojí a výzbrojí vojáků. Byly zde objeveny například knoflíky, přezky, podkůvka boty, kožené součásti výstroje, odjišťovací vrtulka ze zapalovače sovětské letecké pumy, závěr pušky Mosin-Nagant vz. 1891/30, koňská podkova a další blíže nespecifikované předměty.

Antropologická analýza určila stáří prvního mužského jedince na 20–25 let. Na pravé kosti pánevní, cca uprostřed lopaty kyčelní bylo zjištěno trauma, způsobené v době úmrtí. Jednalo se o kruhový otvor s paprčitými trhlinkami a spirálovitou fragmentací. Trauma mělo charakter průstřelu o poměrně vysoké energii. Dle nálevkovitého rozšíření měrem vně lze usuzovat na střelu procházející tělem zepředu dozadu. To odpovídalo i defektu na hliníkové polní jídelní misce a železné lopatce, nošené v oblasti dolní části beder, kde byl patrný průnik střepiny nebo projektilu. Stáří druhého zemřelého bylo stanoveno na 25–30 let (Skalná 2019).

Literatura

Skalná, M. 2019: *Laboratorní antropologická zpráva. Pusté Jakartice „U Kaple“*. Ostrava. Uloženo: Archiv Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ostrava, detašované pracoviště Opava.

Zusammenfassung

Opava (Kat. Malé Hoštice, Bez. Opava), Ortsteil Pusté Jakartice. Neuzeit – das Jahr 1945. Soldatengrab. Rettungsgrabung.

Pavel Malík

Plumlov (okr. Prostějov)

Nádvoří zámku, parc. č. 971 a 972.

Novověk. Šlechtické sídlo. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10000, list 24-24-11, linie mezi body 110:326 a 116:324.

Ve dnech 14. listopadu 2017 až 18. října 2019 probíhal průběžný archeologický dohled nad postupem prací souvisejících s obnovou fasády budovy tzv. vysokého zámku, přesněji se sanací vlhkosti i úpravami prostranství v navazující části nádvoří. V jeho rámci bylo fotograficky zdokumentováno obvodové zdívo a především konstrukce opěrných pilířů zámecké budovy vystavené v manýristickém stylu podle architektonického projektu Karla Eusebia z Lichtenštejna v letech 1680 až 1688 (obr. 74; podrobně viz Kühndel, Mathon 1937).

Literatura

Kühndel, J., Mathon, J. 1937: *Plumlovský zámek a jeho knížecí architekt*. Prostějov: Městské muzeum v Prostějově.